

Informatie Kinderombudsman n.a.v. oproep om scholen asap weer te openen.

Het openen van de scholen is ook voor ons één van de belangrijkste speerpunten ten aanzien van Jeugd (en hun ouders) in tijden van Corona. Maar naar aanleiding van het openen van het basisonderwijs, het voornemen om ook voortgezet onderwijs weer te openen, neemt ook de zorg / angst voor besmetting snel toe onder bepaalde doelgroepen uit onze achterban. Eén van de belangrijkste versterkers van die zorg/angst voor besmetting is het recente verschuiven van de vaccinatiedijlijn voor chronisch zieken. We ontvangen we steeds meer signalen van gezinnen die t wachten totdat zij aan de beurt zijn voor vaccinatie niet meer volhouden. Het nieuws over het verschuiven van de vaccinatie lijkt een genadeklap lijkt voor de veerkracht in deze gezinnen en voor jongeren. Daarbij is het van belang je te realiseren dat een deel van de mensen met een hoog gezondheidsrisico al sinds maart in volledige isolatie zit, vaak samen met huisgenoten. Kinderen van chronisch zieke ouders zijn daarmee ernstig beperkt in hun schooldeelname en sociale contacten. Iets wat gedurende de lockdowns alle kinderen in zekere zin treft, maar met het openen van de scholen weer extra pregnant wordt voor die situaties waarin de kinderen niet terug naar school kunnen. Graag vragen wij ook jullie aandacht voor deze groep.

De aard van die signalen laat zich goed illustreren met de acties van o.a. #dorhout en #vergeetonsniethugo (www.vergeetonsniethugo.nl). Momenteel verzamelen we zelf ook nog aanvullende signalen vooral waar kinderen geen onderwijs (ook niet online) ontvangen.

Wij maken ons als het gaat over kinderen en jongeren in deze context extra zorgen over:

- Kinderen die een ouder of ander gezinslid hebben met een medische indicatie, die in isolatie leven, waardoor kinderen niet/nauwelijks naar school gaan, niet/nauwelijks sociale contacten hebben ,en/of in de greep van angst leven.
- Jongeren 18- met ernstige chronische aandoeningen die niet gevaccineerd gaan worden vanwege hun leeftijd. Maar ook zonder Corona een zeer kwetsbare gezondheid hebben, en nu extra hard getroffen zijn, doordat er voor hen geen enkel perspectief is.
- Jongeren 18-30 met medische indicatie die pas helemaal achterin de vaccinatieplanning zitten en intussen geen onderwijs, werk, sociale contacten kunnen/durven hebben.
- Mantelzorgende ouders van ernstig zieke of gehandicapte kinderen, die extreem bang zijn om ziek te worden en zo niet voor hun gehandicapte/zieke kind kunnen zorgen.

Wat cijfers en achtergronden

- Er zijn in Nederland 1.8 mio mensen tussen de 18 en de 60 jaar die tot medische risicogroep voor ernstige Covid behoren (RIVM). Nivel zegt dat het er 1 mio zijn. De waarheid ligt vast in t midden... Denk daarbij aan mensen met lichamelijke beperkingen e/o andere aandoeningen long, hart, nier, bloed, lever, spier, neurologisch, kanker, immuunziekten, bepaalde syndromen, transplantatie etc.
- Uit onze en andermans onderzoeken blijkt dat van deze groep mensen met een medische indicatie ca 15% in volledige isolatie leeft sinds maart 2020, inclusief hun evt partners en kinderen. En 65% leeft bijna volledig geïsoleerd. Isolatie betekent ook echt isolatie: niet naar winkel, OV, werk, school, apotheek, etc. We weten niet hoeveel van hen dit in overleg met hun arts doen. Maar ook de rivm website en diverse patiëntenorganisatie geven strak advies: blijf thuis, mijd drukte, ga niet naar de winkel, werk thuis, ontvang geen bezoek, houdt minimaal 1,5 meter afstand. Bij het opvoeden van de eigen kinderen is die afstand natuurlijk niet houdbaar.
- Onze achterban van chronisch zieken houdt zich oha heel strikt aan die maatregelen.

Tijdens de versoepelingen in de afgelopen zomer, kwamen zij in problemen, omdat ze niet mee durfden te versoepelen. Ook bij het openen van de scholen kregen we veel meldingen van chronisch zieke ouders dat zij hun kinderen thuis wilden houden (wegens verwachte toename besmettingen).

- Uiteraard speelt angst voor besmetting een grote rol in deze gezinnen. Ouders willen het risico niet lopen op een besmetting, al is t maar omdat zij hun kans op schade hoog inschatten, en als opvoeder zich dat niet kunnen permitteren. Kinderen zijn heel erg bang hun ouder te besmetten (of zelfs doden). Mantelzorgende ouders van kinderen met een ziekte of beperking zijn om diezelfde reden ook heel bang om ziek te worden, omdat ze hun kinderen dan niet kunnen beschermen.
- De bottomline is dat er in gezinnen met een chronisch ziek of gehandicapt familielid (grotendeels terecht en onderbouwd) ontzettend veel angst voor Corona heerst, met hele grote impact op het dagelijks leven, en heel weinig perspectief. Alleen vaccinatie zal rust brengen, en versoepeling mogelijk maken.
- Je kunt niet een stevig getal aan deze groepen hangen. Maar hoe je ook rekent. We weten dat er ongeveer 10% van alle 60-ers een medische indicatie voor Covid-19 hebben, we weten dat ongeveer 15% volstrekt geïsoleerd leeft. Kort door de bocht moet dus minstens 1% van alle gezinnen een dermate groot risico voor COVID19 zijn dat kinderen en gezinsleden mee in isolatie gaan. Dat gaat toch om enige tienduizenden kinderen/jongeren.
- Het openen van de scholen brengt naast de angst voor besmetting ook andere risico's en druk met zich mee. Het thuishouden van kinderen geldt als ongeoorloofd verzuim, en hoewel er niet strak gehandhaafd wordt, komen ouders wanneer de school niet meedenkt, al gauw in de hoek terecht van leerplicht en veilig thuis. Ook daar ontvangen wij (evenals Ouders en Onderwijs) meldingen van.

Perspectief?

Wij zouden graag willen dat er bij het bepalen van de volgorde van vaccinatie ergens ruimte wordt gemaakt om die mensen met voorrang te vaccineren, die misschien qua leeftijdscluster nog niet aan de beurt zijn, maar qua impact van het niet-gevaccineerd zijn prioriteit zouden moeten hebben voor de veiligheid en welzijn van kind en gezin. Wij zijn van mening dat eigenlijk overal waar (minderjarige) kinderen en jongeren met een chronische aandoening door het langdurige isolement onevenredig klem raken, gezondheid en welzijn prioriteit moet krijgen!

Overigens zou er naast vervroegd vaccineren ook gedacht kunnen worden aan sneltests voor kwetsbare gezinnen, en voor het onderwijs zodat kleine groepen kinderen van chronisch zieke ouders in een absoluut COVID19-vrije onderwijssetting naar school zouden kunnen gaan. Over andere flankerende maatregelen zijn we nog in gesprek.

We hebben begin maart een overleg met de Minister van VWS en een vertegenwoordiging van de gezondheidsraad om verder te praten over de vaccinatiestrategie, en om te proberen een aantal groepen onder de aandacht te brengen. Gezinnen waarbij kinderen in het geding zijn willen we daarbij ook voor het voetlicht brengen.